

Til
Klima- og miljødepartementet

Vår dato: 16.10.2023

Innspill til det faglige grunnlaget for havforvaltningsplanene

Sjømat Norge viser til høringsnotat fra Klima- og miljødepartementet datert 30.06.2023 om forslag til styrking av lovgivning for bærekraftige produkter og verdikjeder.

Sjømat Norge er Norges største sjømatorganisasjonen, og organiserer blant annet en stor andel av de norske havbrukselskapene og tilhørende bransjer, inkludert leverandørindustri og tjenesteleverandører til havbruket. Vi har over 900 medlemsbedrifter, og disse representerer omtrent 21.000 ansatte. Sjømat Norge er en landsforening i Næringslivets Hovedorganisasjon (NHO).

Bærekraftig matproduksjon fra havet

Verden etterspør stadig mer næringsrik mat. Dette må skje på en mer bærekraftig måte enn dagens matproduksjon, som utgjør 25% av de globale klimautslippene. Her spiller sjømat en nøkkelrolle med lavt klimaavtrykk. Selv om halvparten av planetens biologiske produksjon skjer i havet, kommer hele 98% av dagens matproduksjon fra land. Da de tradisjonelle fiskeriene stort sett er fullt utnyttet må havbruk og nye ressurser sørge for vekst i matproduksjonen fra havet i årene fremover. For å klare dette må sjømatnæringen ha tilgang på egnede arealer for å drive med sjømatproduksjon. Som Havpanelet påpeker kan havet produsere opp til seks ganger så mye mat som i dag på en bærekraftig måte. Norge er verdensledende på forvaltning av havområder, vi har en kyst som er godt egnet for havbruk og med rike fiskeressurser. Som havnasjon har Norge et særskilt ansvar å anvende havet på en måte som bidrar til en dreining av økt og mer bærekraftig matproduksjon.

At havbruk og fiskeri har prioritet på de sjøområdene som er egnet, er en forutsetning for å øke sjømatproduksjonen. Dette vil bidra til å nå de nasjonale politiske målene for vekst og svare opp de globale forventningene til økt produksjon av protein. Kampen om areal blir stadig mer utfordrende, og det er viktig at en ved tildeling av areal får til en god sameksistens mellom aktører som ønsker å bruke havområdene.

Havbruk til havs har potensial til å bli en stor bærekraftig matprodusent og en viktig ny industri i Norge. Norge har unik og verdensledende kompetanse innen maritim, offshore og havbruk som kan kombineres i havbruk til havs-konseptet. Tilgang til egnede sjøområder på kort og lang sikt, for skalering og vekst vil være avgjørende for aktørene som vil stå for satsningen. For å legge til rette for havbruk til havs må dette tas hensyn til og prioriteres i forvaltningsplanene.

Naturmangfold og bruk

Naturmangfoldet håndteres gjennom nasjonale rammebetingelser, i tillegg til globalt forpliktende avtaler mellom nasjonene. FNs naturavtale går inn for å bevare 30% av land og hav på jorden innen 2030 og målet om at all natur skal forvaltes bærekraftig.

Arbeidet med bevaring av naturen er nødvendig. Vi mener at det er svært viktig at dette gjøres målrettet og kunnskapsbasert. Tydelig forvaltning og forutsigbar politikk kan bidra til å oppnå potensialet for sjømatproduksjon og samtidig ivareta et mål om bevaring og bærekraftig forvaltning, som er i tråd med formålet til forvaltningsplanene. Det er måten næringsaktiviteten gjennomføres på, ikke at det drives, som er viktig å ha fokus på. Dette for å minimere miljøpåvirkningen i størst mulig grad. Et godt egnet areal for å drive sjømatproduksjon, gir minimal påvirkning på miljøet. Da er kunnskapen om påvirkningen fra næringsaktiviteter, hva som bør vernes, hvordan verneformålet påvirkes av næringsaktiviteter og hva det tåler avgjørende. Bevaring kan gjennomføres gjennom å dokumentere påvirkninger og gjøre eventuelle endringer i næringsaktiviteter underveis. Det er fullt mulig å drive matproduksjon- og høsting helt i tråd med FNs bærekraftmål, men for å oppnå dette må det være tydelige og langsiktige rammer.

60% av norske havområder er blitt klassifisert som særlig verdifulle og sårbare områder (SVO). Disse områdene gir ikke begrensninger i form av vern, men aktsomhet ved forvaltning. Klassifisering av verdi og kunnskapsbasert påvirkning på økosystemet, med tydelige definisjoner for praktisk bruk av områdene er nødvendig. Det må åpnes opp for fiskeri- og havbruksaktiviteter i de egnede naturgitte områdene som ikke truer økosystemet eller naturmangfold.

Nye mat- og fôrressurser fra havet

Å høste lengre ned i næringskjeden i havet, på såkalte lavtrofiske arter, vil bidra til nye matkilder og lokale fôrvarer med lavt klimaavtrykk. Foreløpig er disse lite utnyttet og kan være med på å forbedre verdens matsikkerhet. Havområder hvor denne type ressurser er bærekraftige og fiskeri kan etableres, bør inkluderes i det faglige planarbeidet. Gjennom blant annet samarbeidsplattformen "[Råvareløftet](#)" og Senteret for forskningsdrevet innovasjon ([SFI](#)) [Harvest](#) satses det på utvikling av kunnskap og teknologi som gjør det mulig å høste og foredle lavtrofiske arter fra havet.

Sjømat Norge imøteser det viktige arbeidet med forvaltningsplanene, og takker for muligheten til å gi muntlig og skriftlig innspill til det faglige grunnlaget.

Vennlig hilsen
Sjømat Norge